

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

...JUŻ ... EMULSJE FOTOGRAFICZNE
KOMORY WILSONA
KOMORY PĘCHERZYKOWE
KOMORY STREAMEROWE

DETEKTORY „BEZFILMOWE”

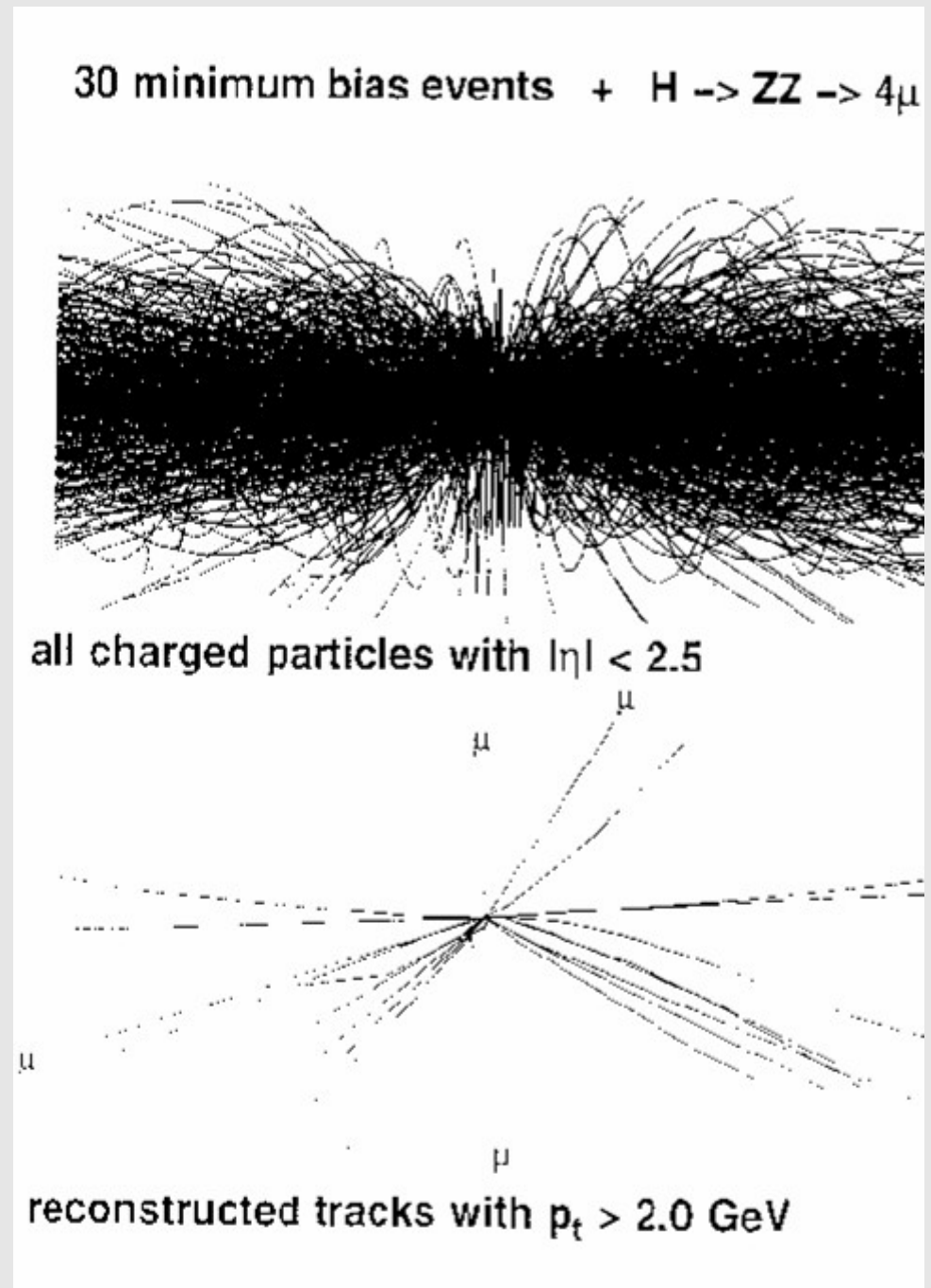
KOMORY GAZOWE
PROPORCJONALNE, DRYFOWE
TPC

RPC, TGC ...

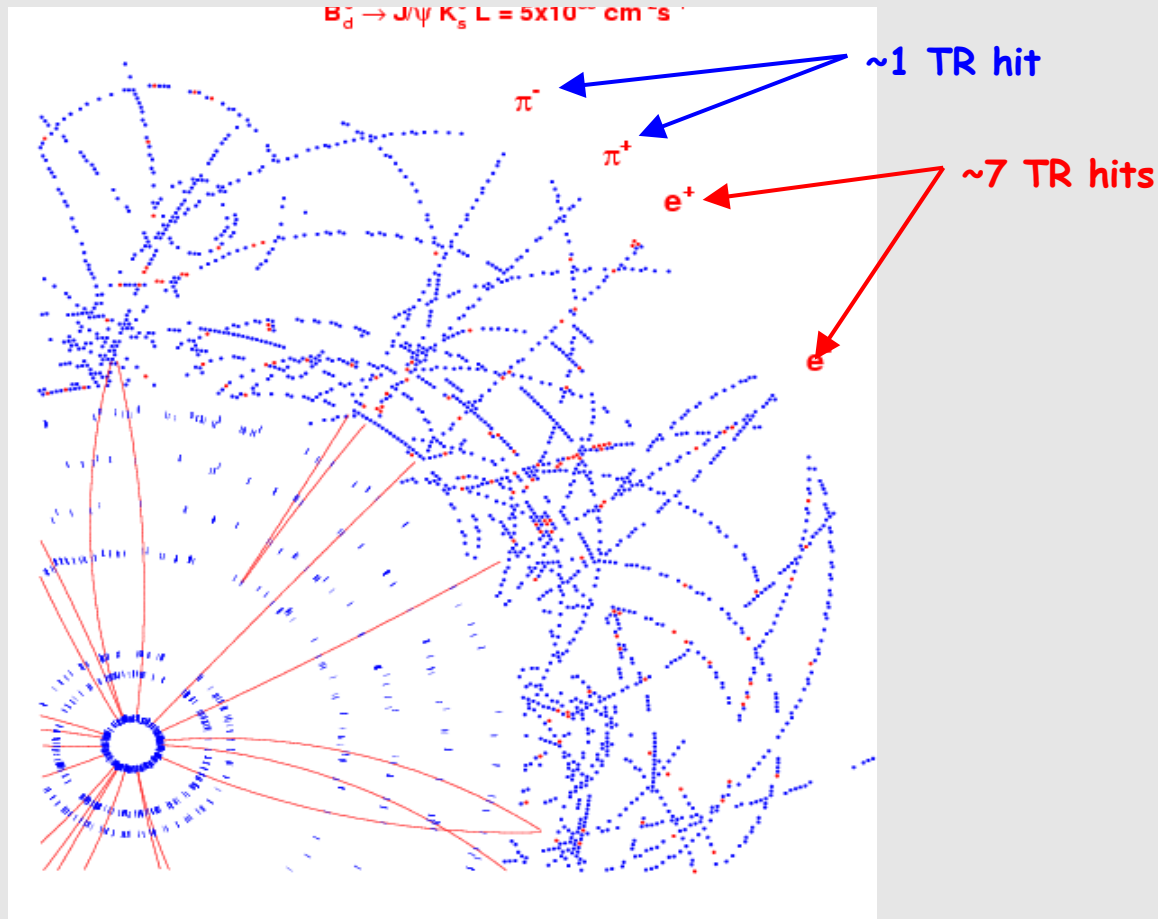
DETEKTORY KRZEMOWE
MIKROPASKOWE, PIKSELOWE

WSPÓLRZĘDNE ODCZYTU

„STEREO ANGLE”

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

OBECNIE NIE MA - JAK BYŁO W “EPOCE” KOMÓR PĘCHERZYKOWYCH - JEDNEGO, STANDARDOWEGO NARZĘDZIA REKONSTRUKCJI TRAJEKTORII. ZBYT WIELE RÓŻNYCH KOMBINACJI RÓŻNYCH DETEKTORÓW TWORZY SEGMENTY SKŁADAJĄCE SIĘ NA PEŁNY ŚLAD CZĄSTKI.

RÓŻNE SĄ NAWET STRATEGIE ALGORYTMÓW REKONSTRUKCJI (NP: XKALMAN, IPATREC), PRZYKRAWANE DO REALIÓW KONKRETNÝCH EKSPERYMENTÓW.

POSZCZEGÓLNE DETEKTORY WNOSZĄ SWOJE OSOBNE, CZĘSTO WYRAFINOWANE CECHY. (NP: POPRAWIANIE PRZECYZJI ODCZYTU POPRZECZ POMIAR CZASU DRYFU W SŁÓMKACH TRT W EKSPERYMENCIE ATLAS)

„PRECISION LAYERS”

ZAJĘTOŚĆ A „FAKE” TRACKS

NIE MA JEDNEGO, STANDARDOWEGO NARZĘDZIA REKONSTRUKCJI, ALE JEST SZEREG POWSZECHNIE STOSOWANYCH METOD ZAPOŻYCZONYCH Z TECHNIKI ROZPOZNAWANIA OBRAZÓW (WZORCÓW), TAKICH JAK HISTOGRAMOWANE, TRANSFORMACJA HOUGH, FILTRY KALMANA ...

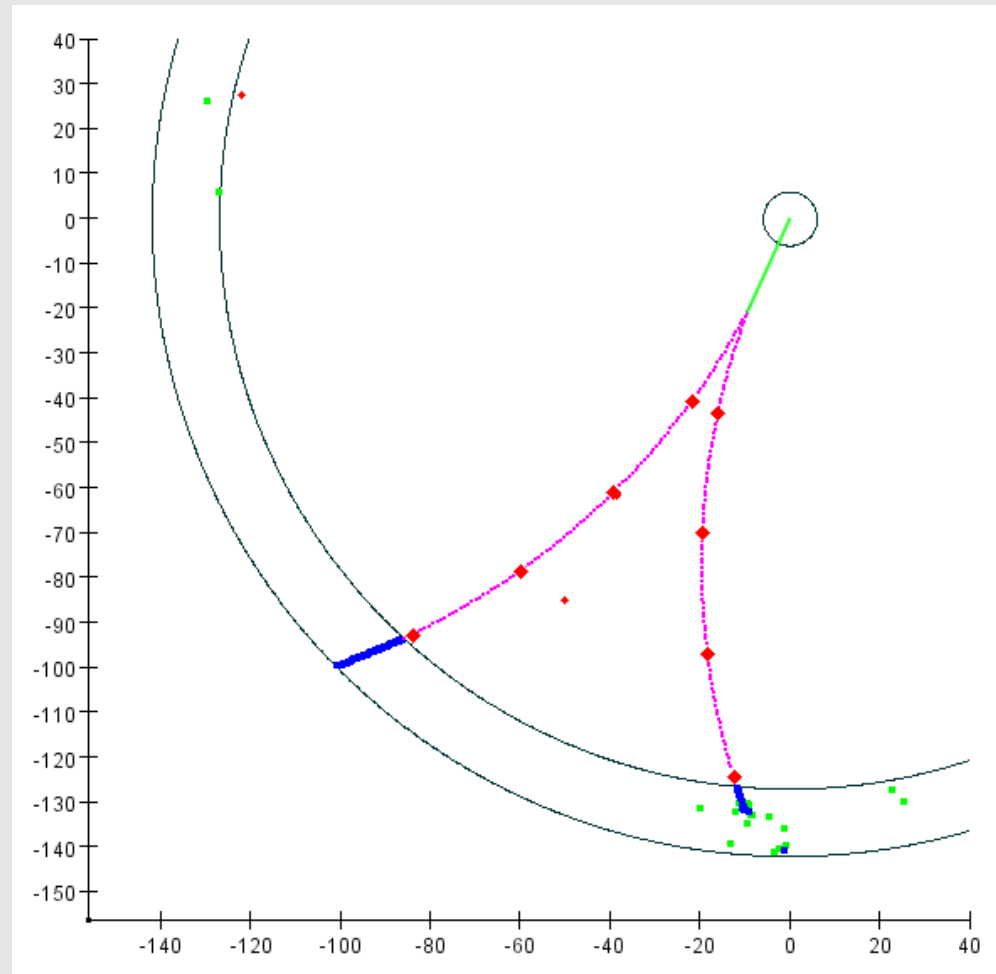
Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

CALORIMETER „SEED”

KLASYCZNY FIT χ^2

PULL (STRETCH) VALUE

PARAMETR ZDERZENIA

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

$$l = 2 * \sqrt{+a^2 - (a-s)^2} = 2 * \sqrt{2as - s^2}$$

$$a \gg s \quad a \approx \frac{l^2}{8s} \quad \text{lub} \quad p_T = \frac{e}{c} * |B| * \frac{l^2}{8s}$$

$$p_T = p * \sin(\Theta)$$

bardzo praktycznie :

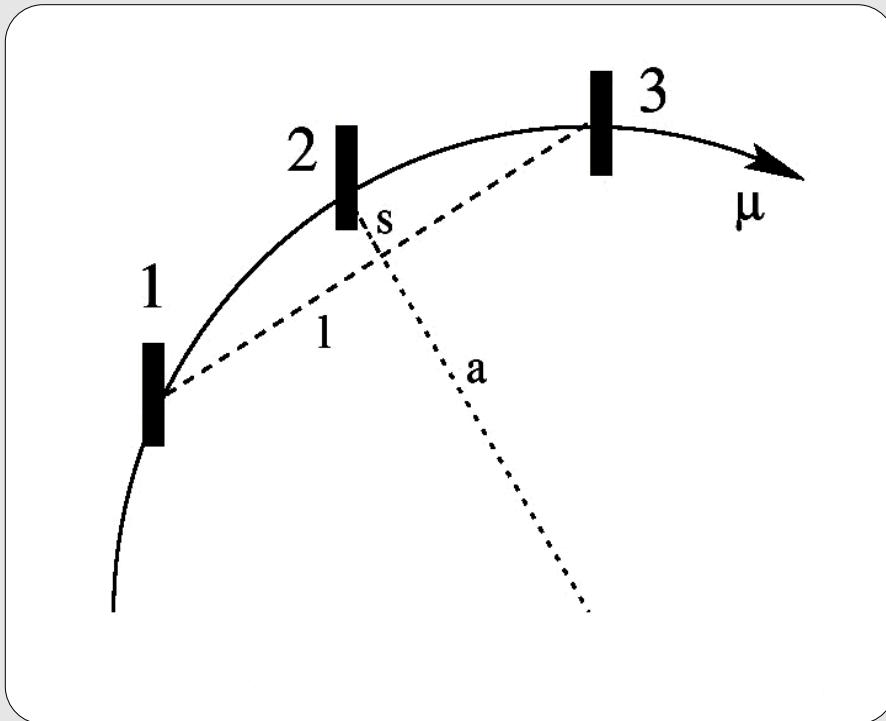
$$s [mm] = \frac{37.5 * B [Tm] * l [m]}{p_T [GeV/c]}$$

*np. dla 100 GeV/c $s = 3.5 - 4$ mm
dla scałkowanego pola ok. 2 Tm,
detektora o długości 3 - 4 m*

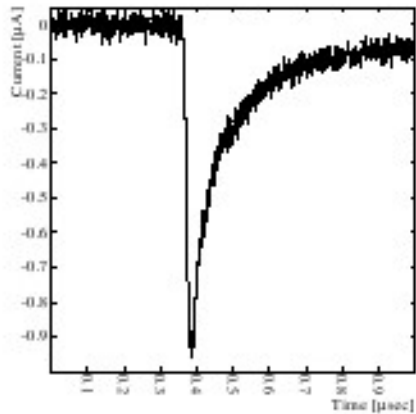
jeśli $\Delta s \approx 60 \mu m$

czyli ok. 1.7% w stos. do 3.5 [mm]

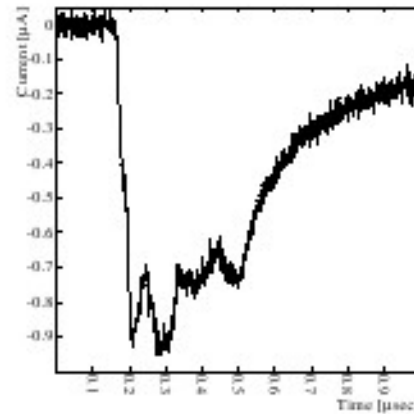
$$\frac{\Delta s}{s} = \frac{\Delta p_T}{p_T} = \frac{\Delta p}{p}$$

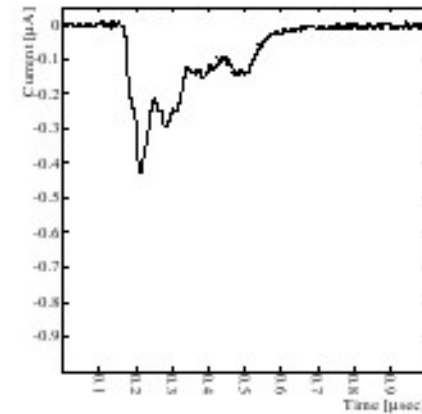
Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

Figure 3.2:
Pulse shape, as seen by the preamplifier, of a single cluster consisting of a very large number (> 200) of electrons.

Figure 3.3:
Possible pulse shape, as seen by the preamplifier, of a superposition of clusters coming from a 170 GeV muon track.

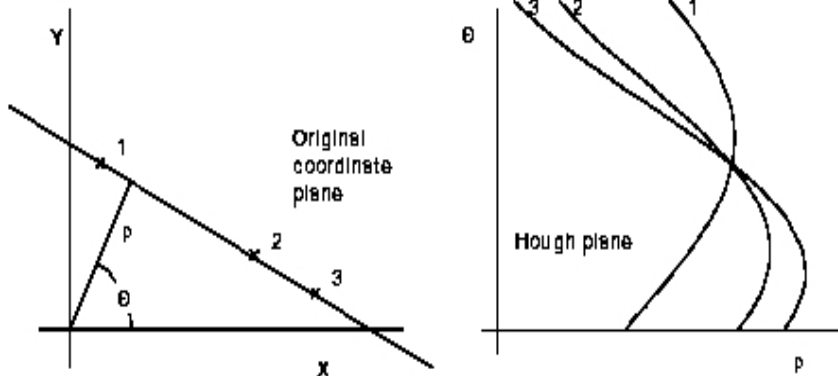

Figure 3.4: Example of a signal, as seen by the discriminator, after processing by specialized electronics performing tail cancellation.

ION TAIL, OCCUPANCY
DRIFT TIME MEASUREMENTS

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

Transformacja Hough'a

Transformacja z przestrzeni obrazu do przestrzeni parametrów, używana często dla dziurawych (*sparse*) i rozmytych danych (*digitalizations*).

Zwykle stosowana w przestrzeni dwuwymiarowej dla znajdowania krzywych parametrycznych.

Przykład dla prostej:

$$\rho = x * \cos(\theta) + y * \sin(\theta)$$

, gdzie ρ jest odległością od początku układu (wzdłuż normalnej), a θ kątem normalnej z osią x .

Współliniowe punkty x_i, y_i ($i=1, N$) transformują się w sinusoidy na płaszczyźnie ρ, θ , przecinające się w jednym punkcie. Dla pewnego zakresu dyskretnych wartości ρ, θ każde x_i, y_i odwzorowuje się na płaszczyźnie ρ, θ i gromadzone w dwu-wymiarowym histogramie.

W takim przedstawieniu transformacja Hough'a przypomina dyskretną wersję innej transformacji „graficznej”

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

Transformacja Radon'a

$$r(\rho, \theta) = \int \int_{x, y} f(x, y) * \delta(x \cos(\theta) + y \sin(\theta) - \rho) dx dy$$

Gdzie funkcja δ wyznacza całkowanie wzdłuż linii. Zakres θ ogranicza się do $0 < \theta < \pi$. Podobnie jak w transformacji Hough'a odwzorowuje się przestrzeń współrzędnych w przestrzeni (ρ, θ) , w której każdemu punktowi odpowiada prosta w przestrzeni współrzędnych. Odwrotnie, każdy punkt w przestrzeni współrzędnych staje się sinusoidą w przestrzeni rzutowanej. Transformację Radon'a stosuje się w tomografii przy rekonstrukcji trój-wymiarowych obrazów na podstawie liniowych i powierzchniowych zaczerwień.

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

„Zadanie domowe”

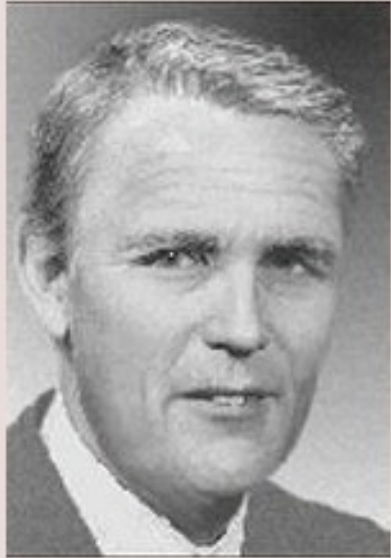
Proszę wypełnić płaszczyznę (x,y) przypadkowym „szumem”, a na to nałożyć „sygnał” jednej lub kilku linii (proste, okręgi).

Następnie zaprojektować i zakodować program dla wykrywania linii i odtwarzający ich parametry.

W dalszym etapie, dla ambitnych, proszę „rozmyć” współrzędne sygnału wprowadzając realistyczne błędy pomiarowe, losowane z rozkładu normalnego $(0,\sigma)$. Następnie powtórzyć rozpoznawanie krzywych i zaobserwować wpływ σ na wyniki.

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

W 1960 r R.E.Kalman opublikował słynną pracę o „*recursive solution to the discrete-data linear filtering problem*”.

$$x_k = A * x_{k-1} + B * u_{k-1} + w_k$$

$$z_k = H * x_k + v_k$$

Macierz H (m x n) w równaniu pomiarowym wiąże pomiary ze stanem układu. W praktyce może zależeć od czasu.

Wprowadza się pojęcie stanu układu i dyskretnych kroków w („czasowej”) ewolucji stanu oraz stanu pomiarów. Zmienne losowe w_k i v_k to szумы „opisu” i pomiarowe. $P(w) \sim N(0,Q)$, $P(v) \sim N(0,R)$

Macierz A n x n opisuje przejście ze stanu k-1 do obecnego gdy nie ma wymuszeń i szumu. A może zmieniać się w każdym kroku, ale dla uproszczenia można ją uznać za stałą.

B (n x 1) to „opcja”, wymuszenie na stanie x („control input”).

Stan $\hat{x}_k^-$ jest stanem k szacowanym a priori, a $\hat{x}_k$ szacowaniem

a posteriori, gdy w stanie k uwzględniamy znane już pomiary z_k

$$e_k^- = x_k - \hat{x}_k^-$$

$$e_k = x_k - \hat{x}_k$$

Definicje błędów a priori i a posteriori

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

$$P_k^- = E[e_k^-, e_k^{-T}]$$

$$P_k = E[e_k, e_k^T]$$

TECHNIKA FILTRÓW KALMANA POLAGA NA ZNALEZIENIU RÓWNANIA STANU DLA KROKU K A POSTERIORI BĘDĄCE LINIOWĄ KOMBINACJĄ SZACUNKU A PRIORI ORAZ ODPOWIEDNIO ZWAŻONEJ RÓŻNICY AKTUALNYCH POMIARÓW I POMIARÓW PRZEWIDYWANYCH

$$\hat{x}_k = \hat{x}_k^- + K * (z_k - H * \hat{x}_k^-)$$

gdzie $(z_k - H * \hat{x}_k^-)$ nazywa się *measurement innovation*

MACIERZ K (n x m) NAZYWA SIĘ „WZMOCNIENIEM” KALMANA ALBO CZYNNIKIEM MIESZANIA, KTÓRY WYNIKA Z MINIMALIZACJI MACIERZY KOWARIANCJI

$$K_k = P_k^- H_k^T (H_k P_k^- H_k^T + R_k)^{-1} = \frac{P_k^- H_k^T}{(H_k P_k^- H_k^T + R_k)}$$

$$\lim_{R_k \rightarrow 0} K_k = H_k^{-1}$$

Wybrane metody fizyki cząstek - rekonstrukcja trajektorii

TIME UPDATE („PREDICT”)

(1) PROJECT THE STATE AHEAD

$$\hat{x}_k = A * \hat{x}_{k-1} + B * u_{k-1}$$

(2) PROJECT THE ERROR COV. AHEAD

$$P_k = A P_{k-1} A^T + Q$$

MEASUREMENT UPDATE („CORRECT”)

(1) COMPUTE THE KALMAN GAIN

$$K_k = P_k H^T (H P_k H^T + R)^{-1}$$

(2) UPDATE ESTIMATE WITH MEASUREMENT z_k

$$\hat{x}_k = \hat{x}_k + K_k * (z_k - H * \hat{x}_k)$$

(3) UPDATE THE ERROR COVARIANCE

$$P_k = (I - K_k H) P_k$$

$$\hat{x}_{k-1} \quad \text{and} \quad P_{k-1}$$

INITIAL ESTIMATIONS

„ZADANIE DOMOWE” NR 2: POZNAĆ I UMIEĆ ZREFEROWAĆ
ALGORYTM KALMAN (atlas internal note) REKONSTRUKCJI
TRAJEKTORII W EKSPERYMENCIE ATLAS